

‘Troonrede ongekend wollig’

Leids onderzoek: Rutte III aan de top

Het was verreweg de wolligste Troonrede ooit. Dat wat koning Willem Alexander op Prinsjesdag namens het derde, demissionaire kabinet van premier Mark Rutte uitsprak scoort hoog in de Wolligheidsindex.

Onderzoekers van de Universiteit van Leiden, Arco Timmermans [hoogleraar public affairs] en Gerard Breeman [universitair docent beleidsvorming], analyseren jaarlijks het taalgebruik van de Troonrede. Alle kabinetten sinds 1945 zijn gefileerd, na vorige week staat Rutte III bovenaan.

‘De afgelopen jaren was het steeds spannend of de wolligste Troonrede tot nu toe, die uit 1981 uit het beruchte kabinet-Van Agt II, zou worden overtroffen’, schrijven Breeman en Timmermans. ‘De kabinetten van Rutte lieten een sterke trend omhoog in wolligheid zien. Dit jaar was het dan echt zover: met 82,4 procent hoorden we verreweg de wolligste Troonrede ooit. Ook de verzachtende omstandigheid van de demissionaire status van het kabinet in een aantal jaren bracht nooit eerder zoveel wolligheid.’

[Lees verder >](#)

‘Meer normale verhoudingen’

het nieuwe normaal: Prinsjesdag 2.0

‘Achter ons ligt een periode die voor een belangrijk deel in het teken stond van het coronavirus. Voor ons ligt een jaar waarin we mogen hopen op een verdere terugkeer naar meer normale verhoudingen.’ Koning Willem Alexander toont zich in de Troonrede gematigd optimistisch over een ‘Nieuw Normaal’ na de coronacrisis. Cartoonist Arend van Dam denkt er het zijne van.

'... Nederland kent geen Constitutioneel Hof en zelfs geen Grondwettelijke toetsing door de rechter. Dit heeft geleid tot een dedain ten opzichte van de Grondwet die al stamt uit het begin van de 19e eeuw. Dit is een onwenselijke situatie, die ook niet kan worden veranderd met indringende beroepen op een nieuwe bestuurlijke cultuur. Het wordt in Nederland tijd voor een Constitutioneel Hof. Maar ja, daarvoor moet wel de Grondwet worden gewijzigd...'

[Lees de column >](#)

Duitsland

Unie & lidstaten

Terra Incognita na de verkiezingen

[Lees verder >](#)

Frankrijk

Op weg naar de présidentielles.

[Lees verder >](#)

State of the Union

Op zoek naar de ziel van Europa.

[Lees verder >](#)

Agenda

4 oktober 2021, Den Haag

[Actualiteitendebat: 'Anders kiezen: alternatieve kiesstelsels voor Nederland'](#)

Democratie in Debat

1 november 2021, Den Haag

[Actualiteitendebat november](#)

Democratie in Debat

16 november 2021

[Presentatie Jaarboek Parlementaire Geschiedenis 2021 \(CPG\)](#)

Andere activiteiten

[> Uitgebreide agenda](#)

De laan uit...

Artikelen

Ontslag van ministers of staatssecretarissen op staande voet is zeer uitzonderlijk. Na de oorlog kwam het twee keer eerder voor. Een terugblik.

[> Lees verder](#)

Nieuwe verkiezingen?

Wie beslist over nieuwe verkiezingen na het mislukken van een kabinetsformatie? Ook

een demissionair kabinet? Een uitleg.

> [Lees verder](#)

CDA na Omtzigt

Het CDA moet zich instellen op een structureel lager zeteltal dan de veertig die het na de eeuwwisseling behaalde in de periode-Balkenende. Een analyse.

> [Lees verder](#)

Verkiezingsjaar 2021

Het ene verkiezingsjaar is het andere niet. De nieuwe Tweede Kamer toonde in het eerste half jaar van 2021 veel meer activiteit dan in dezelfde periode vier jaar geleden. Een onderzoek.

> [Lees verder](#)

Prinsjesdag elders

Prinsjesdag-of-dat-wat-er-op-lijkt in Groot-Brittannië, de Verenigde Staten, Scandinavische landen en de Europese Unie. Een vergelijking.

> [Lees verder](#)

Meewerken, onttrekken of traineren?

Hoe moet je als ambtenaar omgaan met anti-rechtstatelijke plannen en voorstellen van democratisch gekozen politici? Een beschouwing.

> [Lees verder](#)

Sluiproute door Brussel

Zonder een slim samenspel van journalisten, onderzoekers, denktanks, adviesraden en partijbureaus blijft er disbalans in de Europese besluitvorming. Een recensie.

> [Lees verder](#)

Hoe onafhankelijk opereren parlementen?

Een serie over dualisme over de grenzen. Tweede aflevering: Italië

Hoe parlementariërs zich laten binden via een e-platform, een panel van kiezers dat voorafgaande aan een belangrijke beslissing wordt geraadpleegd.

> [Lees verder](#)

'Er was een beetje gedoe en wat spanning tussen mij en Sigrid Kaag na haar toespraak, maar de verhoudingen zijn de afgelopen tien, veertien dagen weer helemaal goed. Beter dan daarvoor eigenlijk.'

Premier Mark Rutte, fractievoorzitter van de VVD, over zijn verhouding met zijn D66-tegenvoeter Sigrid Kaag [De Volkskrant, 22 september]

En verder

Nieuws

Motie van wantrouwen en/of motie van afkeuring. Een beschouwing.

[Lees verder >](#)

Minderheidskabinetten. Een overzicht.

[Lees verder >](#)

Naar een hogere kiesdrempel? Een column.

[Lees verder >](#)

Corona en de EU. Een debat.

[Lees verder >](#)

Oud-Bewindslieden terug in kabinet

Beel, 1951 (terug na 1948)
Scholten, 1978 (terug na 1973)
Van Thijn, 1989 (terug na 1982)
Bukman, 1990 (terug na 1989)
Winsemius, 2006 (terug na 1986)
Hirsch Ballin, 2006 (terug na 1994)
Kamp, 2021 (terug na 2017)
Knapen, 2021 (terug na 2012)

Geen Algemene Politieke Beschouwingen

1956
1977
1981
1982
1989
2010
2012
2017

Partners

Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners. [Lees verder >](#)

> [Eerder verschenen nummers](#)

Parlement.com

[Kiezers](#)
[Partijen](#)
[Tweede Kamer](#)
[Eerste Kamer](#)
[Regering](#)
[Europa](#)

Europa-Nu.nl

[Praktisch Europa](#)
[Europa in de wereld](#)
[Nederland en Europa](#)
[Beleid en toekomst](#)
[Wie doet wat](#)

Montesquieu- Instituut.nl

[Het instituut](#)
[Onderzoek](#)
[Onderwijs](#)
[Activiteiten](#)
[Publicaties](#)
[Europa](#)